

7. Jaslice

1. Razmišljanje za kateheta:

Dragi bratje in sestre z besedami angelov vam to noč želim: »Ne bojte se! Glejte, oznanjam vam veliko veselje, ki bo za vse ljudstvo. Danes se vam je v Davidovem mestu rodil Odrešenik, ki je Mesija, Gospod.« Voščilo angelov me to noč globoko prepriča, pa bi rad, da bi tudi vas. Da bi vam bilo blizu še posebej v teh božičnih dneh. Želim vam, da bi oznanilo angelov ostalo živo skozi vse leto, v katerega bomo kmalu stopili. Ne bojte se, dragi bratje in sestre! Krize osebne in družbene so bile v deželi, ko se je Jezus rodil, krize so danes. A če hočemo slišati, je vedno dovolj lepega, ki nas prepriča o božji prisotnosti. Če hočemo videti, je vedno dovolj luči, da se je veselimo. Naj vam o tem spregovorim ob letošnjih jaslicah.

Prvi, ki mi v jaslicah stopi pred oči, je delavni drvar. Ta se zaveda krize, cepi drva in jih pripravlja. »Les je v deželi dragocen, če se z njim dobro založim«, si misli, »me ne bo zeblo v mrzlih nočeh in če ga prodam, bom imel s čim kupiti hrano«. Vse to drži, a mož se je z vsemi drvami popolnoma ogradil od vseh okrog sebe. V skrbi za preživetje, umira v njem človek, ki je rojen za ljubezen. Preko skladovnic drv ne more videti nikogar, kaj šele da bi videl, kaj se dogaja v Betlehemu.

Podobno zatopljen v svoje delo in skrbi je kmet pri volu. »Če bom dovolj napolnil svoje žitnice, bom lahko počival in v miru užival.« si govori. »Še malo, pa boš lahko počival.« Tako do onemoglosti žene ubogo živinče in sebe. Otroci si ob ognju, tako v puščavi kot pod zelenimi hribi v kočah, ker še ni televizije in računalnikov, z igranjem na piščal krajšajo čas. Sami so, ker staršev, zaradi dela in denarja, pač ni doma.

Po svoje je razumela krizo tistega časa tudi mladina. 'Ta stari' jim samo težijo in jih preganjajo. Ko v delu svojih staršev ne vidijo drugega kot materialnih dobrin in golega, dolgočasnega preživetja, si govorijo: »Vzemimo si raje čas zase, za počitek in užitek. Bodo že drugi poskrbeli za drva in hrano.« Zagledani v drugo smer, zatopljeni v prijetne misli, ne slišijo angelov, niti ne zaznajo dogajanja na Betlehemskih poljanah. Tudi mimo njih gre vsa skrivnost te betlehemske noči.

V puščavi vidimo še nekoga. Tam je samozadostni mislec, ki prezira svet. Ponosen na svojo pamet, pred svojo podrtijo samopašno meri svet in je prepričan, da je vse, kar je pred njim njegovo, pa čeprav puščavski veter vsak trenutek spreminja podobo njegove namišljene lastnine. Moti ga le kričanje nekega Janeza Krstnika, ki ga opozarja, naj zravna svoje hribe napuha in zravna steze, da bo srečal bližnjega. Janez Krstnik vztrajno kliče k spreobrnjenju in oznanja: »Približuje se On, ki bo krščeval z ognjem. Dvignite glave!«

Ostre glasove Janeza Krstnika sliši kmet, ki žene ovce prek puščave. Dviga pogled in svoje skrbi izroča Bogu ter ga prosi za pomoč. Luč tam v temni daljavi mu daje upanje, v srcu pa čuti božjo bližino. Zaupa glas angelov, ki odmeva: »Ne boj se!« Zaupa in se približuje luči, notranjemu miru, ki ga tako vztrajno išče.

Upanje v temi iščeta tudi starček Simeon in prerokinja Ana, stoječa pred templjem. Težka in samotna je njuna starost. Prebiranje božje besede v templju jima daje pogum in odpira razum.

Čas krize dojemata kot milostni čas spreobrnjenja. Molita, da bi lahko z zaupanjem živela svojo starost in dočakala Njegovo rojstvo. Bog ju je uslišal. Odrešenik resnično prihaja.

Ob štalici, pri Jožefu, Mariji in Jezusu nas čaka zanimiva družčina. Ubog pastir se je odločil podariti ovčko družini, ki nima strehe nad glavo. Prišel je, da prinese svoj dar, vse kar ima. Zaupa, da bo Bog poskrbel zanj. Sam je še vedno pri močeh za delo. »Se bom že preživel z delom«, si pravi, »saj mi ni potrebno skrbeti ne za otroka ne za ženo.« Oba mu je namreč vzela huda bolezen.

Pred jaslicami je tudi krepak možak. S klobukom v rokah, na kolenih pred novorojencem. V življenju se je pogosto zanašal na svojo moč in pamet. V premišljevanju božje besede, v pogovorih z Janezom Krstnikom, je spoznal, da kriza ni zunaj njega. Doumel je, da sta se ga nemir in panika polotila, ko je kot njegov sosed, mogočen kmet, pozabil na Boga. »Te praznine brez Boga nočem več.« si je rekel. »Nočem živeti le zase!« »Kaj boljšega kot to, vendarle mora biti.« V iskanju nove poti je spoznal, da je lahko srečen, če ne živi le zase, ampak za druge. Tudi on je slišal za ubogo družino in je s svojo hčerjo pohitel na obisk. Medtem, ko zamaknjen gleda skrivnosten prizor, se je deklica spomnila na drva, ki jih uboga betlehemska družina potrebuje.

Dragi bratje in sestre, ta noč, je naša noč. Noč vsakega izmed nas. Vsi doživljamo krize in strahove, obupujemo in iščemo upanje. Lahko se v skrbeh utopimo in zapremo vase. Lahko gremo po poti drvarja ali kmeta, samozadostnega misleca ali brezskrbne mladine tistega časa. Lahko pa v tej skrivnostni noči iščemo vir novega življenja. Jaslice nam ponujajo dva izvira. Janez Krstnik, Joahim in Ana, krepak možak so v božji besedi našli nov smisel. Preprost pastir je našel novo življenje v ljubezni za druge. Novorojeni nas danes vabi k tem izvirov življenja. Pred nami sta izvira, ki se nahajata ob dveh pomembnih središčih cerkve: prvo je ambon, prostor kjer prebiramo božjo besedo, drugo pa oltar, kjer se v ljubezni Gospod vedno znova daruje za nas. Dva vira življenja: pod svetim krajem božje besede in pod daritvenim oltarjem. Ob teh izvirov ozelenijo tudi stara suha debla.

Ne bojte se, pravijo angeli. Verjemite! Resnično veselje je tu, ob Odrešeniku, ki nas osvobaja oteženosti s skrbmi in zagledanosti vase. Dragi bratje in sestre, Gospod, ki prihaja, živi med nami v božji besedi in kruhu. Naj bo ta noč, noč upanja in veselja, miru in ljubezni, ki nam jo prinaša Novorojeni, če se ga oklenemo. Naj bo to noč odločitve, da še močneje zaživimo iz božje besede in božjega kruha, da zaživimo za ljubezen in ne za samoljubje. Potem bo svetloba te noči, svetloba našega življenja. Prisluhnimo še enkrat angelu: »Ne bojte se! Glejte, oznanjam vam veliko veselje!«

2. Kateheza (sledijo sestavni elementi same kateheze):

a. Cilji:

spoznavni cilj: Ustaviti se ob jaslicah in ovrednotiti božične praznike.

doživljajski cilj: Začutiti, veselje ob jaslicah.

dejavnostni cilj: Trudil se bom, da bi to veselje prinašal tudi drugim.

b. Vstopno mesto: ogledamo si jaslice

c. Oznanilo: Lk 2,1-14

č. Zgledi, film, knjiga:

d. Simbol: jaslice

e. Molitev:

f. Dejavnost: vklopimo se v pogovor o jaslicah na forumu www.mirenski-grad.si

g. Interakcijska igra:

3. Metodologija (potek kateheze, pripomočki ...):

pripomočke, ki jih potrebujem:

papir in pisala,

Potek kateheze:

Srečanje začnemo s pesmijo ob jaslicah

predlogi pesmi:

- Sveta noč,
- Glej zvezdice božje

Vstopno mesto:

Ob jaslicah preberemo pomen posameznih figur (iz pridige). Nato si vzamemo nekaj časa. Mladi naj razmislijo v kateri figurici se najbolj najdejo, kaj bi oni počeli na božični večer, kaj bi oni nesli Jezusu, kako bi ravnali tisto noč.

DRVAR: Zatopljen v svoje delo in popolnoma ograjen z drvmi. V njem umira človek, ki je rojen za ljubezen.

KMET: Do onemoglosti žene ubogo živinče in sebe. Misli si, da bo potem, ko si bo nabral dovolj bogastva, v miru počival.

OTROCI: Krajšajo si čas, ker ni nikogar doma.

MLADINA: Si misli svoje, počiva in uživa.

SAMAZADOSTNI MISLEC: Ponosen na svojo pamet, pred svojo podrtijo samopašno meri svet in je prepričan, da je vse, kar je pred njim njegovo, pa čeprav puščavski veter vsak trenutek spreminja podobo njegove namišljene lastnine.

JANEZ KRSTNIK: Vztrajno kliče k spreobrnjenju.

PASTIR V PUŠČAVI: Dviga pogled in svoje skrbi izroča Bogu ter ga prosi za pomoč. Luč tam v temni daljavi mu daje upanje, v srcu pa čuti božjo bližino. Zaupa glasu angelov, ki odmeva: »Ne boj se!« Zaupa in se približuje luči, notranjemu miru, ki ga tako vztrajno išče.

STARČEK SIMEON IN PREROKINJA ANA: Molita, da bi lahko z zaupanjem živela svojo starost in dočkala Njegovo rojstvo.

UBOG PASTIR: Prišel je, da prinese svoj dar, vse kar ima. Zaupa, da bo Bog poskrbel zanj.

KREPAK MOŽAK S KLOBUKOM in NJEGOVA HČERKA: V iskanju nove poti je spoznal, da je lahko srečen, če ne živi le zase, ampak za druge. Tudi on je slišal za ubogo družino in je s svojo hčerjo pohitel na obisk. Medtem, ko zamaknjen gleda skrivnosten prizor, se je deklica spomnila na drva, ki jih uboga betlehemska družina potrebuje.

V mladinskih prostorih si podelimo ta razmišljanja. O doživljanju ob jaslicah pripovedujemo tudi drugim. Veselo oznanilo, da je Jezus prišel na svet za nas, da bi nam prinesel mir, veselje, novo upanje, resničen smisel življenja ... ponesimo v svet.

Mlade povabimo, da skupaj napišemo kakšno misel na forum, kjer je pridiga letošnjih jaslic objavljena. (www.mirenski-grad.si) – Kaj jih je pri jaslicah nagovorilo, kje se najdejo ...

Oznanilo:

Jezusovo rojstvo

Tiste dni je izšel ukaz cesarja Avgusta, naj se popiše ves svet. To popisovanje je bilo prvo v času, ko je bil Kvirinij cesarski namestnik v Siriji. In vsi so se hodili popisovat, vsak v svoj rodni kraj. Tudi Jožef je šel iz Galileje, iz mesta Nazareta, v Judejo, v Davidovo mesto, ki se imenuje Betlehem, ker je bil iz Davidove hiše in rodbine, da bi se popisal z Marijo, svojo zaročenko, ki je bila noseča. Ko sta bila tam, so se ji dopolnili dnevi, ko naj bi rodila. In rodila je sina, prvorojenca, ga povila in položila v jasli, ker v prenočišču zanju ni bilo prostora.

Pastirji in angeli

V istem kraju so pastirji prenočevali na prostem in čez noč stražili pri svoji čredi. Gospodov angel je stopil k njim in Gospodova slava jih je obsijala. Zelo so se prestrašili. Angel pa jim je rekel: »Ne bojte se! Glejte, oznanjam vam veliko veselje, ki bo za vse ljudstvo. Danes se vam je v Davidovem mestu rodil Odrešenik, ki je Mesija, Gospod. To vam bo v znamenje: našli boste dete, povito in položeno v jasli.« In nenadoma je bila pri angelu množica nebeške vojske, ki je hvalila Boga in govorila: »Slava Bogu na višavah in na zemlji mir ljudem, ki so mu po volji.« Lk 2,1-14

Sklep: O doživljanju ob jaslicah pripovedujemo tudi drugim. Veselo oznanilo, da je Jezus prišel na svet za nas, da bi nam prinesel mir, veselje, novo upanje, resničen smisel življenja ... ponesimo v svet.

Pesem:

Gledam te detece nebeško.

Molitev:

V sveti noči izbiram darilo zate,
tehtam in iščem, kaj naj ti dam.
A karkoli izberem, vse je tvoj dar!
Ne morem ti vračati tvojih darov.

Dal ti bom bisere svojih bolečin,
najgloblja spoznanja svetih noči,
grenke solze poslavljanja,
postrgal zlati prah tlečega upanja
in primaknil gorčično zrno ljubezni.
Pa saj mi boš znova vse vrnil,
a vedel bom, da si poslej vse deliva.

Vse najboljše za rojstni dan!
Naj ti bo lepo med nami,
in srečni naj bomo s teboj.
p. Pavle Jakob

Ob jaslicah

DRVAR: Zatopljen v svoje delo in popolnoma ograjen z drvmi. V njem umira človek, ki je rojen za ljubezen.

KMET: Do onemoglosti žene ubogo živinče in sebe. Misli si, da bo potem, ko si bo nabral dovolj bogastva, v miru počival.

OTROCI: Krajšajo si čas, ker ni nikogar doma.

MLADINA: Si misli svoje, počiva in uživa.

SAMUZADOSTNI MISLEC: Ponosen na svojo pamet, pred svojo podrtijo samopašno meri svet in je prepričan, da je vse, kar je pred njim njegovo, pa čeprav puščavski veter vsak trenutek spreminja podobo njegove namišljene lastnine.

JANEZ KRSTNIK: Vztrajno kliče k spreobrnjenju.

PASTIR V PUŠČAVI: Dviga pogled in svoje skrbi izroča Bogu ter ga prosi za pomoč. Luč tam v temni daljavi mu daje upanje, v srcu pa čuti božjo bližino. Zaupa glasu angelov, ki odmeva: »Ne boj se!« Zaupa in se približuje luči, notranjemu miru, ki ga tako vztrajno išče.

STARČEK SIMEON IN PREROKINJA ANA: Molita, da bi lahko z zaupanjem živela svojo starost in dočkala Njegovo rojstvo.

UBOG PASTIR: Prišel je, da prinese svoj dar, vse kar ima. Zaupa, da bo Bog poskrbel zanj.

KREPAK MOŽAK S KLOBUKOM in NJEGOVA HČERKA: V iskanju nove poti je spoznal, da je lahko srečen, če ne živi le zase, ampak za druge. Tudi on je slišal za ubogo družino in je s svojo hčerjo pohitel na obisk. Medtem, ko zamaknjen gleda skrivnosten prizor, se je deklica spomnila na drva, ki jih uboga betlehemska družina potrebuje.

SVETI TIRJE KRALJI: Modri z vzhoda, verjamejo, da je prišel na svet nov kralj, ki prinaša novo kraljestvo. Verjamejo v kraljestvo, ki presega njihovo, a hkrati njihovega ne ogroža.

V sveti noči izbiram darilo zate,
tehtam in iščem, kaj naj ti dam.
A karkoli izberem, vse je tvoj dar!
Ne morem ti vračati tvojih darov.

Dal ti bom bisere svojih bolečin,
najgloblja spoznanja svetih noči,
grenke solze poslavljanja,
postrgal zlati prah tlečega upanja
in primaknil gorčično zrno ljubezni.
Pa saj mi boš znova vse vrnil,
a vedel bom, da si poslej vse deliva.

Vse najboljše za rojstni dan!
Naj ti bo lepo med nami,
in srečni naj bomo s teboj.

p. Pavle Jakob